

EF-SPECIALUDVALGET VEDR. JURIDISKE SPØRGSMÅL

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K.

NOTAT
om

hjemmelsgrundlaget for Kommissionens ændrede forslag til direktiv om tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om reklame for tobaksvarer, jf. KOM(92) 196 endelig udg.

Kommissionens ændrede forslag til direktiv om tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om reklame for tobaksvarer, jf. KOM(92) 196 endelig udg., EFT C nr. 129 af 21. maj 1992, side 5, indeholder et – stort set omfattende – forbud mod at reklamere for tobaksprodukter. Forslaget angiver EF-traktatens artikel 100 A som hjemmelsgrundlag.

Forslaget har været under overvejelse gennem længere tid. Rådet vedtog den 12. februar 1998 en fælles holdning. Den fælles holdning indeholder fortsat et – stort set alt omfattende – forbud mod at reklamere for tobaksprodukter. Som hjemmelsgrundlag angives foruden artikel 100 A endvidere artikel 57, stk. 2, om harmonisering vedrørende etableringsretten, og artikel 66, om harmonisering vedrørende tjenesteydelser.

Både Kommissionens forslag og Rådets fælles holdning henviser til artikel 100 A som hjemmelsgrundlag. Efter denne bestemmelse kan der vedtages foranstaltninger med henblik på indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser, der vedrører det indre markeds oprettelse og funktion. Det følger af EF-domstolens retspraksis, at en national regulering af reklamer, herunder særligt reklamer der indgår som en del af f.eks. aviser og TV-udsendelser, er omfattet af EF-Traktatens artikel 30 om varernes fri bevægelighed eller artikel 59 om den fri udveksling af tjenesteydelser. Det vil derfor være muligt at vedtage retsakter herom i medfør af artikel 100 A.

Kommissionens forslag og Rådets fælles holdning henviser derimod ikke til artikel 129 om folkesundhed, hvorefter der alene kan vedtages tilskyndelsesforanstaltninger, der ikke indebærer nogen form for harmonisering af

Bilag medlemsstaternes love og administrative bestemmelser.

Ved vurderingen af valget af hjemmelsbestemmelse(r) følger det af EF-domstolens faste retspraksis, at valget af hjemmel for en retsakt skal foretages på grundlag af objektive forhold, som Domstolen kan efterprøve. Sådanne forhold omfatter bl.a. retsaktens formål og indhold. Valget af hjemmel må derfor være begrundet i retsakten, således at en efterprøvelse bliver mulig. I tilfælde, hvor formålet og indholdet til dels er eller kan være omfattet af mere end én hjemmelsbestemmelse, har det betydning, hvilken hjemmelsbestemmelse hovedformålet og indholdet er omfattet af, idet de øvrige dele i visse tilfælde kan siges at være accessoriske i forhold til hovedformålet og indholdet.

Det er angivet i artikel 1 i den fælles holdning, at direktivet har til formål at tilnærme medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om reklame for tobaksvarer og sponsorering til fordel for disse.

I første indledende betragtning til den fælles holdning er det som begrundelse for direktivet anført, at der er en række forskelle mellem medlemsstaternes bestemmelser om reklame for tobaksvarer og sponsorering til fordel for disse. Da denne reklame og sponsorering overskrider medlemsstaternes grænser, kan de nævnte forskelle lægge hindringer i vejen for den frie bevægelighed for produkter, der anvendes som grundlag for denne reklame og sponsorering, og for den frie udveksling af tjenesteydelser på området samt medføre konkurrenceforvridninger og således hæmme det indre markedes funktion.

Det fremgår ligeledes af den fælles holdning, at direktivet har til formål at beskytte sundheden. Det anføres således i tredje betragtning, at det følger af EF-traktatens artikel 100 A, stk. 3, at et Kommissionsforslag – i henhold til artikel 100 A, stk. 1 – skal bygge på et højt beskyttelsesniveau bl.a. inden for sundhed. På den baggrund anføres det i fjerde betragtning, at der i direktivet bør tages behørigt hensyn til beskyttelsen af befolkningen og navnlig unges sundhed, idet reklame for de unge spiller en vigtig rolle med hensyn til fremme af tobaksforbruget.

Det følger af det nævnte, at direktivet har til formål dels at sikre den fri bevægelighed for reklamemedier dels at sikre sundheden. Efter Juridisk Specialudvalgs opfattelse er det væsentligste hovedformål at fjerne forskelle i medlemsstaternes lovgivninger, der bl.a. udgør